

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik Poverjenstvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 (Lovro Pičman).
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.—
posamezna številka . . . 1'50 .

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponašanje člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 21. septembra 1934.

Štev. 17

Kongres jugoslovanskega obrtništva v Ljubljani.

Pomembne konference, sestanki in sklepi obrtniških predstavnikov za koristi obrtništva.

V nedeljo dne 2. septembra t. l. se je vršila sijajna manifestacija jugoslovanskega obrtništva v Ljubljani. Osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino je sklicalo kongres jugoslovanskega obrtništva iz vse države, ki so se ga udeležili predstavniki vseh obrtniških prislinskih in prostovoljnih organizacij iz države. Velika unionska dvorana je zbrala v svoje okrilje do 800 obrtniških predstavnikov.

Delegatska seja DJO.

Na sam predvečer kongresa, so se sestali k širši seji delegati vseh podružnic (25 obstoječih) in pripravljanih odborov DJO v prostorih društva ter se je udeležilo te seje preko 60 delegatov, na kateri so bila razpravljana razna interna društvena vprašanja ter so se določile smernice za bodoče društveno delo. Na tej seji se je tudi dejansko izvršila reorganizacija DJO, ker je banska uprava potrdila preurejena pravila. Na obnem zboru delegatov podružnic spomladi so bila sprejeta nova pravila za Osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov dravske banovine, katerega so bila sedaj rešena in se je mogla reorganizacija izvršiti. Od ustanovitve prvotnega društva DJO v Ljubljani pred dvema leti se je organizacija podružnic silno razmnožila in se je opazila vsled tega živa potreba reorganizacije v tem smislu, da se stvari iz vseh podružnic vrhovno vodstvo — Osrednje DJO med tem, ko je bilo treba tudi podružnicam dati večje pravice, kot samostojnim društvom. S potrditvijo pravil osrednjega DJO, se je sedaj na novo v smislu delegatskega zbora konstituiral odbor Osrednjega društva, ki sestoji iz 32 članov, katerega sestavljajo zastopniki vseh podružnic z po 1 članom in namestnikom ter člani z namestniki iz sedeža društva. Ta širši odbor DJO se bo sestajal štirikrat na leto k sejam. Za redno delovanje osrednjega društva in izvrševanje nalog širšega odbora, pa je bil izvoljen v smislu pravil ožji izvršilni odbor, ki sestoji iz 8 članov, ki so na sedežu društva in iz bližnjih podružnic. S tem, ko se je izvršila reorganizacija osrednjega društva DJO sledi tudi reorganizacija pravil podružnic. Seja delegatov je potekla v popolnem soglasju ter je isto z zahvalo vsem delegatom na vztrajanju po dveurni obrtniški razpravi zaključil predsednik Osrednjega društva, tovariš Lovro Pičman.

Predkonferenca za kongres.

Po seji delegatov podružnic DJO se je vršila še konferenca, ki so ji prisostvovali tudi delegati iz Srbije, na kateri so se določile zadnje smernice za dnevni red kongresa in katere debate so se udeleževali skoraj vsi delegati. Končno je bil izvoljen poseben redakcijski odsek za sestavo resolucije, ki je imel nalogo isto sestaviti v smislu sklepov konference in jo predložiti kongresu.

Kongres obrtništva.

V nedeljo 2. septembra so že prvi jutranji vlaki pripeljali veliko število obrtništva in delegatov, katere so sprejeli reditelji DJO. Obrtništvo je bilo zastopano iz vseh krajev dravske banovine po svojih zastopnikih — prostovoljnih in prislinskih organizacij. Čeprav je bil naš kongres najavljen že pred časom vsem podružnicam DJO in so se vršile priprave zanj v sporazumu z ostalimi obrtniški organizacijami v državi, so pristaši skupne zbornice TOI v Ljubljani pod firmo neznanke skupne Zveze obrtnih društev dravske banovine, ki ima jedva dobrih 10 društev, sklicali prav za ta dan svoj obrtniški zbor na drugem mestu ter hoteli s tem zmanjšati ugled in pomen našega kongresa. Obrtništvo se pa ni dalo motiti ter se je baš vsled tega v velikem številu udeležilo kongresa v Unionu, čeprav so bile nasprotno

vse sile na delu tudi s strani ljudi, ki vedre in oblače v sedanji skupni zbornici za TOI v Ljubljani, ki so celo angažirali tako rekoč uradno vsa Združenja, pa kljub temu niso doživeli zaželjenega, ker se obrtništvo dobro zaveda svojega pomena in samozvesti. Veseli nas, da se obrtništvo ni dalo motiti in so se predstavniki tako velikega števila obrtniških združenj, pa tudi Obrtnih društev in članstvo iz vse banovine udeležili kongresa v Unionu. Števila nam ni treba navajati, ker jasno priča dejstvo, da so bili navzoči zelo številni načelniki Obrtnih združenj, veliko njih pa s celotnimi odbori. Posebno pa se je obrtništvo zavdalo tega zato, ker se ne pusti več begati po raznih nazovi-imenovanih voditeljev in se je zbralo prostovoljno tam, kjer je večina obrtništva dravske banovine in na mestu, kjer so bili zastopniki obrtniki iz vse države po svojih obrtniških predstavnikih in ne uradnih doktorjih, kar samozavestno obrtništvo odklanja.

Ob 10. dopoldne je otvoril kongres jugoslovanskega obrtništva tov. Lovro Pičman, predsednik osrednjega DJO, ki je pozdravil številne zborovalce iz dravske banovine in predstavnike oblasti ter obrtniških institucij iz cele države. Posebej je pozdravil predstavnike: g. dr. Borštnerja v zastopstvu g. bana, ministra g. I. Pucija, g. obč. svetnika Olupa v zastopstvu g. župana, tov. M. Stojanovića, predsednika prostovoljne obrtniške organizacije in Obrtne zbornice iz Beograda, tov. Mariča, predsednika Ob. zb. iz Sarajeva, zastopnika Ob. zb. iz Splita tov. Ciciljana, dalje zastopnike ostalih bratskih organizacij iz države in zastopnika Zbornice za TOI v Ljubljani g. Krapeža. Po uvodu se je tov. Pičman zahvalil vsem delegatom obrtniških organizacij, posebno onim iz Srbije in Hrvatske, ki so v tako lepem številu prišli v Ljubljano, kar je najboljši dokaz, da žele slogo in edinstvo s celokupnim jugoslovanskim obrtništvom. Nato je predlagal pozdravno brzojavko Nj. Vel. kralju, kar je kongres soglasno z ovacijami sprejel. Dalje je predlagal pozdravne brzojavke še predsedniku vlade g. Uzunoviću, banu dravske banovine g. Dragu Marušiću in ministru trgovine in industrije dr. Demetroviću, kar je bilo soglasno sprejeto. Oprostil je predsedništvo obrtniške zbornice v Skoplju ter ministra dr. Kramerja.

Tovariš predsednik Pičman je nato izvajal: Dragi tovariši, obrtniki, obrtnice, delegati in naši cenjeni gostje! Uverjen sem, da ste vsi brez razlike z veseljem pozdravili inicijativo Društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino o sklicanju kongresa jugoslovanskega obrtništva, na katerem naj skupno manifestiramo za naše težnje in zahteve in ob kateri priliki naj povemo vsem tistim, ki nas ne razumejo, da imamo obrtniki v celi državi enake potrebe in zahteve; imamo pa tudi enake prijatelje in neprijatelje.

Res je, da se dandanes raznim stanovom ne godi dobro, toda tako je bilo tudi v preteklosti in se je iskalo potov za boljše življenje potom svojih organizacij, kajti dejstvo je, da je le v skupnosti posameznih stanov moč in uspehi, saj v takem obsegu, da osobito močnejši stan šibkejšega popolnoma ne izkoristi in podjarmi.

DJO se je vedno zavedalo in delalo v sporazumu z ostalimi obrtniški organizacijami v državi. Z njimi je enotno nastopalo v obrtniških težnjah, najsibo to v splošnem oziru, davčnih in socialnih vprašanjih in pa tudi predvsem enotni obrtniški zakonodaji. Razumljivo je, da se mora dati vedno krajevnim vrhovnim organizacijam najširša avtonomna oblast za prilagoditev posameznosti krajevnim razmeram.

Dragi prijatelji in bratje! Vsi brez razlike na plemena smo občutili in občutimo še danes na lastnih hrbtih, da nam je manjkalo tesnejšega medsebojnega sodelovanja in da nam je manjkalo

skupnih obrtniških organizacij, za kar so pač dobro poskrbeli naši neprijatelji izven obrtniških krogov, katerim pa je na žalost nasledlo tudi nekaj obrtništva in celo nekateri obrtniški voditelji. Toda vse to nas ne sme strašiti, hočemo odpraviti tudi te ovire in zato smo se danes tu zbrali, da jasno in odločno povemo, da hočemo večjih obrtniških zaščit v splošnem in upoštevanje obrtniških pravic. Hočemo pa danes govoriti tudi o naših vrhovnih organizacijah, ter jim postaviti temeljni kamen, ker do dograditve istih ostanejo obrtniške organizacije še nepopolne.

Spoštovani obrtniki in obrtnice, delegati in cenjeni naši gostje! Ko smo dali inicijativo za sklicanje našega kongresa, nas je vodila iskrena želja, dati priliko celokupnemu slovenskemu obrtništvu brez razlike, da se tega zbora udeleži skupno z brati-tovariši, zastopniki iz cele države in da se ob navzočnosti teh izjavi na parlamentarn način kaj hoče imeti. Mi nismo nikdar nikomur vsiljevali, kar bi obrtniška večina odklanjala. Nismo pa in tudi ne bomo dopustili, da bi manjšina nad večino gospodovala po svoji mili volji.

Naš namen ni bil danes govoriti o nasprotijih, temveč samo o stvarih obrtniško-gospodarskega značaja. Toda bili smo izzzvani, prav podobno, kakor pred dvema leti, ko smo dali isto tako priliko pokazati onim gg. tisto večino, o kateri vedno radi govorijo, tu v unionski dvorani, kajti v razne male dvoranice se večine spraviti ne da, če bi se jo sploh tudi imelo, še manj pa, če kdo iste nima.

DJO je že pred tremi meseci sklenilo dati pobudo za današnji kongres in pred mesecem je to objavilo v listu „Obrtnik“, ko še ni bilo niti najmanjšega sledu o kakem zboru „Zveze obrtniških društev“. Ko pa je bil naš kongres objavljen, so se pojavili tudi oni in celo z okrožnicami, s katerimi nas obrekujejo, da smo mi skočili slovenskemu obrtništvu v hrbet itd.

Preko tega gotovo ne morem iti in izjavljam na tem mestu, da so prav oni okrog onih društev, ki podpisujejo te okrožnice, skočili slovenskemu obrtništvu v hrbet in še več, namreč celokupnemu jugoslovanskemu obrtništvu, to pa ne danes prvič, ampak mu skačejo že nekaj let. Toda upam, da si bodo končno kmalu polomili noge.

Podoben izpad je izšel tudi v enem naših dnevnikov, zakar gg. vedno poskrbijo ob važnih prilikah in hočejo s tem, kolikor mogoče obrtništvo škodovati. Tudi na ta članek moram reagirati, ki se mi zdi prav soroden okrožnici, katero imam pred seboj in sploh člankom o borbi za skupne zbornice. Pisec se po stari navadi zagaja tako v nas okrog DJO in tovariše iz Zagreba ter Beograda, češ, da oni pri nas hujskajo proti skupni zbornici in nam vsiljujejo sistem ločenih zbornic itd. Prijatelji, take okrožnice in tako pisanje je skakanje obrtništva v hrbet, t. j. razbijanje obrtniških organizacij.

Zato ugotavljam na tem mestu, da so trditve onih neresnične in izmišljene, ker nas niso zdeljevali in nagovarjali ne Zagrebčani in ne Beograščani. Mi smo sami toliko zavedni, da vemo, da moremo dosežati uspehe le v družbi in v skupnem sodelovanju celokupnega jugoslovanskega obrtništva. Povoda smo imeli dovolj, da smo to vprašanje začeli.

Tovariši, še več moramo ugotoviti na tem mestu. Ne samo, da smo mi šli v Beograd, Zagreb in drugam, šli so oni mnogo pred nami, agitirali so za to idejo mnogo pred nami, dobili so tudi od ogromne večine slovenskega obrtništva nalogo, da zastopajo interese celokupnega obrtništva in sistem samostojnih obrtnih zbornic. Toda ti grogovniki svoje dolžnosti niso izpolnili ter so se izneverili celo lastnemu prepričanju, ki so ga prej sami propagirali in ti ljudje si upajo danes nam očitati, da jim skačemo v hrbet: resnica pa je, da oni skačejo v hrbet celokupnemu obrtništvu Jugoslavije že več let.

Piscu in vsem onim tam okrog pa v vednost, da se je slovensko obrtništvo ne samo enkrat, temveč večkrat izjavilo za samostojne obrtne zbornice. Glasovanje pa, ki ga on omenja 135 proti 11 je mogoče samo tako, če so govorili, šli in pisali samo gg. od ZTOI, drugim pa je bila možnost razsojevanja in odločanja odvzeta.

Zatorej slovensko obrtništvo ponovno vztraja na zahtevah, da dobi svojo obrtno zbornico, ako ne drugače pa na podlagi novega nepristranskega glasovanja s sokontrolo naših organizacij.

Tudi to pribijem, kar se je našemu obrtništvu napačno tolmačilo, češ, da je to vprašanje že končno javno rešeno, s čemer se je obrtništvo v mnogih krajih zapeljalo in povdarjam, da je še danes čas zato in da je podana popolna zakonska podlaga.

Kakor sem že omenil, se je DJO vselej odločno borilo in zahtevalo na merodajnih mestih, da se omili davčni sistem, da se naredi šušmarstvu konec z radikalnimi ukrepi, da se ukine razne samoupravne delavnice v jetnišnicah, zavodih itd. prav tako pa tudi pri občinskih upravah. Posebno pa se je zahtevalo ponovno novelizacijo obrt. zakona.

Za vse in v soglasju s svojimi edinicami in združenji se trudi DJO omiliti položaj obrtništva dravske banovine.

Dragi prijatelji in bratje! Ponovno se Vam vsem skupaj zahvaljujem za udeležbo, posebno onim iz daljnih krajev, ki so se potrudili s svojo udeležbo podpreti današnji kongres z željo, da bi rodil nam vsem zaželenih uspehov. (Dolgotrajno odobravanje.)

Gospod dr. Borštnar je v imenu g. bana pozdravil zbrano obrtništvo dravske banovine in iz ostalih krajev države in želel kongresu največjih uspehov.

Gospod minister Pucelj je dejal, da se je rad odzval vabilu, da prisostvuje kongresu. Povdaril je: Veseli me, da ste si našli pravo pot in se utrdili v Vaših vrstah. Jaz sam sem bil pol življenja obrtnik in imam največ razumevanja baš za Vaš položaj in krizo, ki Vas tare. Pozivljam Vas, da se zbirate za to borbo, da se učite, da se torej zbirate z večino. Le tako se morete podpirati in težko stanje izboljšati. Nekdo mi je rekel, ne hodi tja. To me ni motilo in prišel sem, da pozdravim Vas obrtnike in Vašo stvar, ker s tem pozdravljam vse obrtnike. Mnenja sem, da si ne smete pustiti kratiti Vaše svobode in se morete svobodno opredeljevati za svoje pravice. (Buren aplavz.)

G. Milan Stojanović je v imenu Glavnega zemaljskega saveza zanatlijskih udruženja pozdravil zbor in izrazil veselje, da more prisostvovati kongresu DJO. Povdaril je, da vsi preživljamo težko krizo, katero najbolj občuti mali človek. Tolajmo pa se s tem, da nismo mi krivi temu, temveč tuji kapital, ki nas uničuje, katerega posledice so sedaj tu. Povdaril je, da moramo Srbi, Hrvatje in Slovenci delati na tem, da se osnuje enotna obrtniška prostovoljna, močna organizacija za celo državo. Pri vsem tem se moramo zanesti le na svojo pomoč. Obrtniki smo si svesti svojih pravic, ne pozabljamo pa tudi svojih dolžnosti. Naj se ne zahteva od nas, da bomo sluge velikega kapitalu. Z ozirom na govor g. ministra Pucelja, ki je rekel, da ima kraljevska vlada razumevanje za obrtništvo, mi ne smemo počivati, temveč delati.

Vsem predgovornikom se je zahvalil predsednik tov. Pičman in sporočil, da so medtem prispeli predstavniki hrvatskega obrtništva na čelu s podpredsednikom Obrtne zbornice g. Fabrisom (burno pozdravljanje).

G. V. Marković, predstavnik beograjske obrtne zbornice, je naglasil, da so srbsko obrtništvo vedno vezale bratske vezi s slovenskim obrtništvom. Radovali smo se Vaših uspehov in delili Vašo žalost. Dotaknil se je tudi nove obrtne zakonodaje, ki pa povsem ne odgovarja željam in težnjam obrtništva. Dobili smo obrtne zbornice. Žal, da te obrtništvo dravske banovine še nima. Delovati hočemo vsi obrtniki v državi na to, da bo tudi slovensko obrtništvo dobilo svojo obrtno zbornico, kakor jo želi. Baval se je nato še s konkurenco industrijskih podjetij, kartelj in drugim. Na kraju je dejal: Dragi obrtniki, Vaše pravice in zahteve se strinjajo z interesi naše države in Vam želim mnogo uspehov ter Vas pozdravljam!

G. Fabris, podpredsednik Obrtne zbornice v Zagrebu, je pozdravil kongres v imenu zagrebske Obrtne zbornice, prinašajoč pozdrave iz kraljevskega Zagreba.

Naglasil je potrebo, da obrtništvo pride do samostojnosti ter dejal, da imamo dokaze danes, da more napredovati obrtništvo bolje v svojih posebnih zbornicah, kakor v skupni zbornici. Ker so skoraj povsod osnovane posebne obrtne zbornice, se mora storiti to tudi v Ljubljani. Dejal je, če pogledate na svojo borbo in uspehe, so Vaši napori zabeleženi in stoje. Končno je povdaril, da je moč obrtništva le v njega skupnosti in edinstvu.

G. Marić, predsednik Obrtne zbornice v Sarajevu in vodja bosanskega obrtništva, je prinesel pozdrave iz Bosne in želel, da celokupno obrtništvo stopi v eno čvrsto in jako falango in da stvari svojo skupno, edinstveno organizacijo. Povsod obstoje svoje posebne zbornice, le v Ljubljani ne. Protestira proti temu, da Beograščani in Zagrebčani delajo na razdvojenju skupne zbornice v Ljubljani, kar ni resnično. Tudi v Bosni smo imeli borbo za obrtniško zbornico, je dejal, vendar pa moram tukaj svečano izjaviti, da nas k temu ni nikdo nagovarjal, ker smo sami uvideli, da naš interes zahteva ustanovitev posebne

obrtne zbornice. Prav isto uvidevajo obrtniki v dravski banovini. Obrtnikom ni potrebna nobena vzpodbuda, ker oni niso otroci in vedo, kaj hočejo in kaj je njihov interes. Obrtnik je od pamtveka nosilec kulture in narodnosti. On zahteva samopomoči, to je zahteva, da sam vodi račune o svojih institucijah in da sam rešuje o svoji bodočnosti. Za nas je žaljivka, da se samo slovenskemu obrtništvu krajša pravica, da ima svojo obrtno zbornico. To pomeni, da ali mi ne vemo, kaj hočemo, ali Vi. Če ima vse obrtništvo svoje zbornice, tedaj morajo imeti iste tudi obrtniki v dravski banovini. Vem, da je večina slovenskega obrtništva za obrtno zbornico in apeliram, da v tem vztrajate, s svoje strani Vam zagotavljam pomoč. (Buren aplavz.)

G. Olup, občinski svetnik, je pozdravil v imenu v odsotnosti zadržanega g. župana zbrano obrtništvo na kongresu z željo, da bi bili vsi predlogi, ki so bili iznešeni in bodo predloženi, našli razumevanje. Težka je borba, ki jo vodite. Želim mnogo uspehov, posebno Vam, ki ste se zbrali na tem kongresu, da obrode obilo sadu.

G. Krapeš je pozdravil kongres v imenu zbornice za TOI. Obrtništvo mu je prepričilo nadaljevanje govora, ker je hotel govoriti o skupni zbornici in dokazovati uspehe s številkami.

G. Košak iz Ljubljane se je baval s perečimi gospodarskimi vprašanji, ki najbolj zadevajo obrtništvo ter navedel tudi številčne podatke. O vsakovrstnih zaščitah se vedno govori in se za iste tako rekoč določi celo dan, pa na vse to vendar obrtništvo zamaž čaka. Če se je zaščitilo kmeta, naj se zaščiti tudi obrtnika. Ako pa to ni mogoče in to ni koristno, naj se pomaga na drug način. Baval se je še s vprašanjem šušmarstva in starostnega zavarovanja, kar vse je podrobno obravnaval. Na kraju pa se je dotaknil tudi skupne zbornice, ker se je v zadnjem času opustila borba proti njenim zagovornikom, katere smo pustili pri miru. Prav zadnje dni pred našim kongresom, so začeli, kot že dostikrat prej z raznimi okrožnicami vabiti obrtnike na svoj zbor. Vsakomur je pač dovolj jasno, da je bil naš kongres najavljjen že pred časom in da so nam baš oni skušali skočiti v hrbet, kar se jim pa ni posrečilo. (Burno odobravanje.)

G. Cicilijani iz Splita je pozdravil kongres v imenu obrtniške zbornice v Splitu in obrtništva iz primorske banovine. Dejal je: Dragi bratje, kakor smo pripravljeni, da damo življenje za našega kralja in domovino, tako bodimo trdni in se ne pustimo uničiti od zlikovcev. Zahtevamo svoje zbornice, saj vsak človek lahko dela v svoji hiši, kar hoče. Apeliral je na slogo in edinstvo ter skupno delo vsega jugoslovanskega obrtništva, želel mnogo uspehov ter zagotavlja, da se bo primorsko obrtništvo borilo vedno za skupne interese obrtništva pa tudi interese obrtništva dravske banovine. (Buren aplavz.)

G. Holobar, Celje, je govoril o splošnem gospodarskem položaju, denarstvu, šušmarstvu, obrtniški zbornici itd.

G. Šimenc Ivan iz Ljubljane je govoril o vrhovni prostovoljni organizaciji obrtništva Jugoslavije, povdarjajoč, da je edinstvo celokupnega jugoslovanskega obrtništva potrebno za boljšo zaščito stanovskih interesov. Pred 15 leti se je izvršilo edinstvo jugoslovanskih krajev, sedaj pa je čas, da se zedinijo obrtniki z vseh pokrajin. Neprijatelji teže za tem, da bi to edinstvo onemogočili. Hočemo s hrvatskim, srbskim in ostalim obrtništvom svobodno delovati na napredku obrtniških interesov. Rešitev nas obrtnikov je v edinstvu in skupni vrhovni organizaciji. To je potrebno tembolj, ker se naše želje in zahteve lokalno ne upoštevajo tako, kot bi se morale. Končal je s pozdravom na obrtništvo v drugih pokrajinah naše države z željo, da se obrtništvo čimprej znajde v skupnem prostovoljnem savezu obrtniških organizacij.

G. Kac iz Dravograda je govoril o potrebi zadrugarstva, oživetvorenja in ičanja obrtniških nabavljalnih in produktivnih zadrug. Dotaknil se je tudi v svojem govoru Bate in Tivarja ter velikih kapitalističnih magnatov sploh, ki upropaščajo obrtništvo. S svojimi izvajanjem je dokazal, da je edino v obrtniškem zadrugarstvu bodočnost obrtništva in apeliral na upravo DJO, da po vseh svojih močeh isto forsira in podpira.

G. Bizjak Ivan iz Krškega je govoril o značaju in pomenu skupne vrhovne obrtniške organizacije ter se dotaknil tudi stvari, češ, da se nas ima za one, ki želimo prenesti vse v Beograd. To ni resnica, temveč mi hočemo zadovoljiti svojim zahtevam in potrebam. Delavske organizacije, poleg organizacij industrijev, trgovcev in intelektualcev imajo svoje vrhovne organizacije. Zato hočemo tudi mi tako. Samo potem skupne organizacije vsega jugoslovanskega obrtništva nam bo mogoče bolje in lažje doseči realizacijo naših zahtev.

G. Bizjak I., Celje, je naglasil, da je obrtništvo iz njegovega okoliša odločno za samostojno obrtniško zbornico. Ne dopuščamo, da nas vodijo oni, ki nas ne razumejo. Tajniki zbornice ne smejo biti komandanti. Stavljajo zahtevo, da se morajo državne nabave podeliti obrtništvu brez licitacije. Sedaj prevzemajo licitacijo dobave in jih izvršujejo preko neupravičencev. Zahteva novelizacijo obrtnega zakona in kontingentiranje državnih dobav. Dajanje za socialno zavarovanje nameščen-

stva so previsoke, ne samo vsled sedanjih težkih razmer in bi jih mogli delavci sami plačevati, ni potrebno, da se v tolikšni meri zavarujejo na račun delodajalcev. Je proti današnjemu ustroju okrožnih odborov obrtniških združenj. Ti se morajo osnovati samo tam in kakor hoče obrtništvo. Sploh pa so okrožni odbori za naše kraje nepotrebna vmesna korporacija.

Po izčrpnih govorih predgovornikov je predsednik kongresa tov. Pičman predlagal, da se sprejme resolucija, ki naj vsebuje vsa važna vprašanja, ki so bila razpravljana na kongresu. Soglasno je bila sprejeta resolucija z dostavkom, da jo sme še vodstvo DJO spopolniti, ob burnem pritjevanju osrednjemu vodstvu DJO. Resolucija se glasi:

Resolucija.

1. Radi sedanjih gospodarsko ubijajočih razmer je obrtništvo prisiljeno, da posega po najradikalnejših zahtevah v obrambo svoje eksistence in zahteva, da se zaščita razširi tudi na obrtnike, ali se ista sploh ukine, ker je radi dosedanjih zaščit kmetov in denarnih zavodov obrtnik nezmožen prevzemati delo in zadoščati svojim obveznostim.

2. Država naj poskrbi za živahnost cirkulacije denarja in naj se posluži energičnih odredb, ki bodo prisilile, da bo gotovina prišla med narod.

3. Pri odmeri davka naj se zviša davka prosti eksistenčni minimum. Pavšaliranje davkov naj se raztegne na vse kraje in na vse obrtnike. V splošnem zahtevamo spremembo zakona, tako, da bo tudi za obrtništvo davčno breme kolikor toliko znosno. Z izterjavanjem naj se obrtnika ne tira v propast.

Za plačilo davkov zahtevamo, da finančno ministrstvo izda odredbo, da morajo vsi denarni zavodi izplačevati vsote, ki so potrebne za plačilo davkov. Davčnim upravam naj se da v to svrhu eksekutivna moč.

Bednostni fond v dravski banovini naj se ukine, ker je davščin že itak preveč.

4. Merodajne oblasti naj omogočajo in podpirajo prirejanje obrtniških razstav, propagandni tisk in ustanavljanje zadrug, da se s tem poveča krog odjemalcev naših proizvodov.

Proti konkurenci tuje in domače industrije naj se obrtniške izdelke v večji meri zaščiti.

5. Revidira naj se obrtni zakon, ki je zelo pomanjkljiv in v mnogih slučajih skrajno škodljiv. Upošteva naj se naše že neštokrat predložene zahteve. Zlasti naj se prepove trgovini izvrševati obrtniške izdelke.

Z novelizacijo zakona naj se ne odlaš.

6. Proti šušmarstvu naj se izda poseben zakon, ki naj bo kratak in strog. Kaznuje naj se predvsem onega, ki šušmarju delo odda ali ga ščiti, kakor tudi šušmarja samega.

Ukinejo naj se državne, cerkvene, občinske in samoupravne delavnice vseh vrst, ki obrtništvo silno škodujejo. Pri tem moramo poudariti zlasti zahtevo po ukinitvi kazniških obrtnih delavnic.

7. Reši naj se nemudoma vprašanje sistema zbornic v dravski banovini, kakor je to obrtništvo zahtevalo. V Ljubljani naj se ustanovi obrtniška zbornica, glasom amandmana ministrskega sveta, sprejetega s proračunom za leto 1934/35, ker hočemo enoten sistem obrtniških zbornic v vsej državi.

Okrožni odbori obrtniških združenj v dravski banovini naj se takoj ukinejo, ker so nepotrebni.

Obrtniška združenja naj se ne reorganizira proti volji obrtništva. Samovoljna postopanja Zbornice za TOI v Ljubljani naj se revidira, prepove in kaznuje.

8. Državne nabave naj se omogoči obrtnikom na ta način, da se ukine sedanji sistem licitacij. Sestavi naj se komisije, ki naj določajo cene dotičnim nabavam in jih razdeljujejo obrtnikom preko obrtniških organizacij. Pri tem naj se zlasti upoštevajo obrtniške zadruge.

9. Poslovanje OUZD naj se stavi pod nadzorstvo obrtništva na ta način, da se razpišejo volitve v upravo, ker je potrebna reorganizacija tega zavoda.

10. Starostno zavarovanje naj se izvede obvezno po razredih, ki jih obrtnik sam izbere.

Za izvedbo naštetih zahtev se naprošajo vsa merodajna oblastva, da jih blagovolijo upoštevati in izvršiti.

Na kraju se je predsednik zahvalil vsem na vztrajanju, povdarjajoč, da so slovenski obrtniki za slogo in edinstvo celokupnega jugoslovanskega obrtništva.

Nato je bil kongres po triurni stvarni razpravi končan, pri čemer je še predsedujoči napovedal za popoldne delovni sestanek predstavnikov obrtniških organizacij iz vseh krajev države, na katerem se je konkretno razpravljalo o vprašanju vrhovne organizacije jugoslovanskega obrtništva.

S tem je bil sijajen kongres jugoslovanskega obrtništva končan.

Obrtniški delovni sestanek.

V nedeljo popoldne 2. septembra so se sestali delegati obrtništva iz vseh krajev dravske banovine in ostalih krajev k delovnemu sestanku v veliki dvorani hotela Union, ki ga je otvoril predsednik tov. Pičman, ter takoj predal besedo tov. Košaku iz Ljubljane, ki je govoril o borbah obrt-

ništva, združenega v Društvu jugoslovanskih obrtnikov z onimi okrog skupne zbornice. Podrobno se je bavil in zagovarjal edinstvo z vsem obrtništvom Jugoslavije. Po govoru tov. Košaka se je dotaknil predsedujoči vsedrjavne obrtniške organizacije, ki naj temelji na pravih, kakor imajo ista drugi stanovi. V tej novi organizaciji naj se včlanijo vse že obstoječe banovinske in druge organizacije, ki pa naj imajo v svojem delokrogu enako avtonomijo, kakor jo imajo že sedaj. Danes je čas, da o tem takoj zaključimo potrebno. Tov. M. Stojanović iz Beograda je povedal, kako je bilo že pred 14 leti govora na neki konferenci v Celju o oživitvenju vrhovne organizacije, zakar je dal predlog že pok. Ivan Rebek. Vendar pa se je stvar nato zažela in ni bila realizirana. Povdaril je, da sedaj razne organizacije nastopajo samostojno ter se večkrat zgodi, da nastanejo nesporazumi. Sedaj je prišel čas, ko nam je mogoče ustanoviti glavni savez. Podrobno je orisal razne momente, ki naj se upoštevajo pri ustanovitvi tega ter želel, da naj se ne ustanovi ničesar, kar se ne bi sprejelo iz vsega srca.

G. Fabris iz Zagreba je dejal, da je o vsem dovolj izčrpno že govoril tov. Stojanović in nima ničesar za dodati, pač pa se bo o stvari še razgovarjal z organizacijami iz Savske banovine in jim poudaril potrebo o osnovanju vrhovne organizacije. Tov. Stojanović povdaril, da so Zveze prostovoljne organizacije, in da more pristopiti, kdor hoče. Mnenja je, da bi obstoječi savezi in DJO delegirali svoje zastopnike v novo centralno organizacijo. Apelira, da naj se predpriprave za stvar izvrše že sedaj.

Tov. Pičman se zahvali obema predgovornikom ter poudari, da so želje enake in edinstvene. Škoda bi bilo vprašanje čim bolj zavleči, temveč je zadnji čas, da se to organizacijo osnuje. Predlaga, da se izbere pripravljalni odbor in da vsaka zveza zase pripravi projekt glavnega saveza. V kolikor nimajo poedini delegati pooblastila, veruje, da ga bodo prejeli brez težkoč. V novi zvezi ne bo mogoče nikakega zapostavljanja, ker bo to popolnoma izključeno. Predlagal je listo pripravljalnega odbora, ki se glasi: tov. Stojanović in Jovanović iz Beograda, Ramušćak in Fabris iz Zagreba, Pičman in Košak iz Ljubljane, Cicilijani iz Splita ter Marić iz Sarajeva. Predlog je bil soglasno sprejet. Govorili so nato še, ter pozdravljali ustanovitev vrhovne prostovoljne obrtniške organizacije tov. Šimenc iz Ljubljane, Cicilijani iz Splita in drugi.

Končno je tov. Pičman še razširil svoj predlog, da se z osnutkom pravil poveri DJO, ki ga dostavi Savezu v Beogradu, da on nato skliče konferenco vseh obstoječih organizacij, na kateri bi se nato vse podrobno razpravljalo. Ta predlog je bil nato soglasno sprejet, s čemer je bila v glavnem razprava o tem vprašanju končana. Razvila pa se je še razprava o internih organizacijskih vprašanjih obrtništvu in drugem, pri čemer je tov. Stojanović pojasnil tudi stvar, s katero propagirajo naši skupneži, da je on dal podatke za veliko obdajevanje obrtništvu, kar ne odgovarja dejstvu, tako, kakor se iznaša. Z ozirom na važnost tega prinesemo v posebnem članku v prihodnji številki razpravo o tem, ki bo jasno dokazala, da se naši skupneži poslužujejo demagogije. S tem je bila konferenca po triurni temeljiti razpravi zaključena in so vsi udeleženci odnesli najboljše vtise.

Proslava obrtniškega dne in izvedba obrtniškega propagandnega dne v vsej državi.

V ponedeljek, dne 3. septembra, so se sestali predstavniki obrtništvu k skupni konferenci v zbornici za TOI, ki se je pričela popoldne in nadaljevala zvečer po parurnem presledku. Namen konference je bil, da se enotno proslavi v vsej državi obrtniški dan, kot je to proslavilo že lansko leto obrtništvu dravske banovine in obrtništvu v Srbiji na dan 1. decembra. Soglasno se je sklenilo, da se izvede letos prvič po vsej državi z enotnimi poslanicami proslava obrtniškega dne 1. decembra. Dalje se bo izvedla propaganda obrtniških izdelkov z obrtniškim propagandnim tednom, ki bo trajal od 1. do 8. decembra, kakor smo že poročali in na kar je osrednje DJO že pred to konferenco v Slavonskem Brodu pristalo.

Prepričani smo in uverjeni, da bodo vsi sklepi, ki so bili storjeni na kongresu, predkonferencah in sestankih obrodili uspehe, ki si jih obrtništvu želi. Posebno verujemo v to, ker je bilo obrtništvu iz vseh delov naše države soglasno v vseh vprašanjih. Tembolj nas pa veseli dejstvo, da se je proslava 1. decembra kot obrtniškega dne razširila na vse obrtniške organizacije v državi in

vidimo s tem jugoslovanski obrtniki dravske banovine zadoščenje, ker se je nas še lani obrekovalo prav vsled tega, čeprav smo dobro vedeli, da delamo pravilno, kar so soglasno tudi vsi prisotni delegati obrtniških organizacij sedaj v Ljubljani v tem pravcu potrdili.

Zaključujemo poročila o pomembnih obrtniških sestankih v Ljubljani, pozivajoč vse obrtni-

O mojsterskih izpitih.

To poglavje je načel g. M. Cankar iz Žiri, ter mi naj dovolijo dragi čitatelji, da tudi jaz povem nekaj besed o tem važnem vprašanju.

Za mojsterske izpite smo se borili desetletja, ker smo smatrali, da je to v členu vprašanj obrtniške zaščite zelo važno vprašanje. Mojsterski izpiti naj bi onemogočili nastajanje strokovno nesposobnih mojstrov, kateri so često vzrok nastajanja amazane konkurence tako v izvrševanju izdelkov kot v kalkulaciji. Jasno je, da človek, ki ne zna knjigovodstva in kalkulacije, ne more uspešno voditi svojega obrata ter uničuje sebe in svoje stanovske tovariše. Vprašanje nastaja pa v tem, ali se zamore v mojsterskih izpitih enako postopati s podeželskim kakor z mestnim rokodelcem. Tu je seveda eno vprašanje, ki ga zakonodajalec ni upošteval. Res je, da podeželski obrtnik nima istih priložnosti za učenje kot mestni. Ako bi zakonodajalec tu hotel narediti izjemo za podeželske obrti pri izpitih, morali bi omejiti tudi izdani obrtni list za podeželskega obrtnika na podeželje, tako da bi isti ne mogel obrtni list prenesti v mesto brez ponovnega mestnega, torej strožjega izpita. Ker bi se sicer dogajalo, da bi se slabše izučeni izdajali za podeželskega obrtnika ter bi kot taki naredili izpit, pozneje pa prenesli obrtni list v mesto, kjer bi delali umazano konkurenco. Nastaja tu vprašanje, ali bi se taka izjema v praksi dobro obnesla, ker bi se takih podeželskih obrtnikov mnogo naselilo na periferijo mesta ter delalo mestnim obrtnikom občutno konkurenco. Moralo bi se torej določiti primerni okoliš za mesto, ki bi ga zasedli mestni obrtniki. Drugo vprašanje je dvoreznega noža, ki se ga lahko uporablja pri mojsterskih izpitih. Tu žal se že pojavljajo znaki, ki kažejo, da se je z mojsterskimi izpiti uvedla možnost nove korupcije. Ker se omogoča izvrševalnim osebam posebne zasluge za mojsterske izpite ter imajo dotični s tem pogon, da dosežejo čim več izpraševalcev. Ponujajo se jim za učitelje itd., odprta je tu pot možnosti podkupovanja. Kako čuden vtis naredi na opazovalca, ako vidi, da gredo po dovršenem izpitu vsi skupaj, tako izprašanci kot izpraševalci, v gostilno k skupni jedači in pijači. Na mene napravi vtis, da sem grešil, ker sem se soboril za mojsterske izpite, ker se to idealno zamisel zlorablja. V Celju je znano, da je naredila neka krojačica izpit, ne da bi dovršila učno dobo ter ne da bi bila večša krojenja. Izjavila je celo javno, da jo je ta špas stal tisoč dinarjev. S strogo kaznijo bi se moral preprečiti vsak tak pojav korupcije. Že pričetek izvajanja mojsterskih izpitov je zgrešen. Prvo bi se moralo izprašati komisijo, nato bi šele izprašena komisija izpraševala mojstre. Za izpit bi moral biti storjen izpraševalni program, po katerem bi se morala izpraševalna komisija ravnavati. V pripravo za mojsterske izpite pa bi se morala nuditi možnost pouka, predvsem strokovnega, na obrtnonadaljevalnih šolah, katere bi se morale popolnoma reformirati. Drugo je prirejanje tečajev, v katere bi bil omogočen dostop tudi podeželskemu obrtnemu naraščaju. Take tečaje pa bi morali voditi res strokovnjaki. Subvencionirati bi se moralo te tečaje iz javnih sredstev. Zgrešena je misel, da bi bilo obrtništvu dolžno skrbeti za svoj naraščaj. Obrtništvu ima v to le toliko interesa, da doseže dobro pomožno osobe, nakar ima javnost interes na obrtnem naraščaju. Ako se izpraševalne komisije ne bo reformiralo, je res bolje, da bi se opustila ta institucija, ki povzroča samo stroške, ne nudi pa tega, kar bi morala nuditi.

Ivan Bizjak, Celje.

Knjigovodstvo in kalkulacija

(Dalje.)

V eni zadnji številki sem navedel nekaj stvari o Bati. Razlogi, ki so me vodili, so bili: prikazati internacionalnost in obseg firme Bata, še bolj pa krivični in lažnjivi sistem dela in prodaje pri Bati.

Na nekem nedavnem obrtniškem zborovanju, so obrtniki zahtevali za Bato naziv:

Sovražnik države št. 1.

štvo Jugoslavije, da se zave svojega pomena in moči, ter se zbira in jača svoje vrste v novo snujoči se vrhovni prostovoljni obrtniški organizaciji Jugoslavije. Obrtniki se moramo zavedati, da je le v skupnosti vsega jugoslovanskega obrtništvu moč in pomen obrtniškega stanu v javnem življenju zagotovljen. Zato vsi obrtniki z roko v roki naprej do popolnega obrtniškega edinstva.

In ne samo ta naziv, tudi postopek, ki mora temu slediti. Kajti firma Bata ubija predvsem naše čevljarje, firma Bata ubija in izmzgava lastne delavce, firma Bata iz pohlepa izdaja kričečo reklamo.

Bata je uničevalec narodnega zdravja!

Ker sili z njemu mogočo reklamo narod, da nosi njegove kvalitativno manjvredne čevlje!

Naš čevljar je, kot poštenjak od nog do glave, nezmožen goljufati svoje odjemalce s papirnato obutvijo in najslabšim usnjem.

Naš čevljar sploh ne zna delati iz manjvrednega materiala! Firma Bata pa zna in upa, ker se zaveda svoje „veličine.“

Vedite, čevljarji in konsumenti domačih obrtniških čevljev: Vaši čevlji so po kvaliteti in ceni boljši od vsakih drugih. Vaše delo je pošteno. Postopanje vaše konkurence je roparsko in krivično. Vaša življenska naloga v korist naroda je, izdelovanje dobrih čevljev.

Ne pustite se zadovoljiti samo s priznanjem, da morete krpiti Batine „švedre“. Imejte v vidiku, da zabrana Batinih popravilnic izvira iz dejstva, da se Bati popravilnice preslabo rentirajo. Zato zahtevajte:

Kontingentiranje tvorniške produkcije, domač trg, domačim čevljarjem!

Jan Jože.

II. obrtniška razstava v Kranju

od 30. septembra — 8. oktobra

Vodstva okrožnih odborov obrtniških združenj v agitaciji za skupno zbornico.

Ljubljanski okrožni odbor obrtniških združenj je razposlal na obrtniška združenja posebno okrožnico, s katero je vabil ista na zbor Zveze obrt. društev dravske banovine dne 2. septembra t. l. v Hotelu Miklič v Ljubljani. Istočasno pa se je vršil kongres jugoslovanskega obrtništvu v veliki dvorani hotela Union, kateri je bil že pred meseci napovedan, in ki so se ga udeležili obrtniki — predstavniki vsega obrtništvu Jugoslavije.

Mi se čudimo, kako se more prisilno ustanovljena organizacija angažirati za zbor skupne-zveze, ki ga je sklicala mala skupina prostovoljnih obrtnih društev. Nasprotno pa se je najbrže namenoma prezrla najmočnejša prostovoljna obrtniška organizacija dravske banovine DJO, o kateri okrožnica ničesar ne govori in ki resnično predstavlja ogromno večino obrtništvu dravske banovine.

Pri vsakem takem postopanju se pač ni čuditi, da obrtništvu nima nobenega zaupanja v to organizacijo, ki je bila proti volji obrtništvu ustanovljena — kot živi mrtvec, če njeno imenovanje vodstvo tako pristansko postopa in dela zmedo med obrtništvom, za kar menda ni poklicano.

Obrtništvu dravske banovine se je že mnogo-krat izjavilo, da v okrožne odbore nima zaupanja, ker si istih ni samo v smislu zakona postavilo, in so tudi nepotrebni in v veliko breme obrtništvu.

Mi obrtniki si bomo tako postopanja dobro zapomnili. Povdarjamo pa ponovno, kot smo že večkrat, da bi morala zbornica za TOI zavzeti že enkrat objektivno stališče, če ji je resnično na tem, da obrtništvu samo, brez vmešavanja drugih stanov in nepoklicancev reši vprašanje svoje zbornice.

Na eni strani okrožni odbori obrtniških združenj prav rigozno izterjevali članarino od združenj, ki so v veliki večini proti tej ustanovi, na drugi strani pa razmetavajo denar za propagando, za skupno zbornico.

Po čigavem naročilu, v katero korist in koliko časa naj še to traja — brez, da bi imel obrtnik pravice govoriti?

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tverdkam

Vrhovna — prostovoljna obrtniška organizacija za vso državo jim ne prija in zakaj?

Komaj smo si Slovenci segli v roke z brati Hrvati, Srbi, Bosanci, Dalmatinci itd. ter ustvarili pogoje za ustanovitev vrhovne prostovoljne obrtniške organizacije za vso državo, kakor enake že obstoje za druge stanove in poklice, ki so videli dobro stran teh, ker so edino-le v stanu uspešno delovati v prid prednjim, so že zopet, kot že neštokrat prej, morda po naročilu, kot po navadi iz vrst neobrnitov, zagnali krik in vik naši skupneži proti edinstvu in skupnosti vsega jugoslovanskega obrtništva.

Mi dobro vemo, zakaj tako. Naša iskrena bratska želja je bila že davno, da se skupno vsi obrtniki borimo za zboljšanje obrtniškega položaja, ker se prav dobro zavedamo, da moremo le v skupnosti vsega jugoslovanskega obrtništva računati na uspehe za naš stan. Da nasprotniki nastopajo proti našim težnjam, delajo to pač zato, ker so bili vseskozi in so še danes popolnoma osamljeni ter udinjani neobrnitov in obrtniškim škodljivcem.

Čudimo se le, da je tako početje sploh mogoče in dopustno, da se ščuje in podžiga na ta način plemenska mržnja, ki pa v interesu države skupnosti in harmonije vsega jugoslovanskega naroda ne sme biti dopustna.

Mi obrtniki, kot zvesti državljani, zahtevamo odločno, da se temu početju, katerega ozadje je dovolj jasno, napravi že enkrat konec in kaznuje ščuvanje, ki delajo tako očitno proti interesom obrtniške in državne skupnosti. Za taka početja naj se pokliče na odgovor vse prizadete imenovane obrtniške voditelje in naj se jih nenudoma razreši, ker ne delujejo v smislu edinstva in v prid obrtništva. To zahtevamo zato, ker obrtništvo teh razdiralcev obrtniške slege in edinstva ne prizna iz enostavnega razloga, ker že davno ne uživajo zaupanja večine obrtništva dravske banovine.

Apeliramo na vse obrtništvo Jugoslavije, da nas podpre v tej borbi za naše pravice, da bomo obrtniki resnično sami odločali svobodno v svojih organizacijah v smislu zakona.

Obrtništvo dravske banovine je dovolj sposobno in zna pravilno razumeti pomen vrhovne prostovoljne obrtniške organizacije za svoj stan, ker se je prepričalo na ugodnih posledicah vrhovnih organizacij drugih stanov, da so te organizacije nujno potrebne če hočemo obrtništvo uspešno napredovati in braniti pridobljene pravice.

Uverjeni smo, da bo ta vrhovna obrtniška organizacija kmalu ustanovljena, tedaj pa ne bo mesta več razdiralcem obrtniške enotnosti, ker jih bo prav ta močna organizacija iztrebila za vedno. Tega se boje naši skupneži in njihovi zakulisni dobrotniki obrtništva. Zato jim ni do edinstva vsega jugoslovanskega obrtništva, proti čemu so celo sklicali klavne sestanke brez uspeha.

Tako je in nič drugače — obrtništvo vas pomiluje in obsoja!

Vprašanje skupne ali ločene zbornice.

To vprašanje je zopet stopilo v ospredje splošnega zanimanja, saj je zbor Društva jugoslovanskih obrtnikov v unionski dvorani v Ljubljani v nedeljo 2. septembra 1934. pokazal, da večina obrtništva v Sloveniji hoče svojo zbornico.

Naivna je trditev skupnežev, da se je čez 90% obrtnikov dravske banovine izreklo za skupno zbornico. Saj so dokazi v rokah, da so se ti izrekli preudržali s potvorbami. Veliki pritisk zbornice na obrtništvo, ki je pod vplivom trditvev, da bodo morali obrtniki za lastno zbornico mnogo

več plačevati, kot za skupno, je res marsikaterega zavedlo do izreka za skupno zbornico. Toda obrtništvo je bilo že leta 1924, ko se je to vprašanje pričelo obravnavati prepričano, da bi edino samostojna zbornica zamogla obrtništvo pravilno zastopati.

Čudna se mi zdi trditev nekaterih člankarjev, da je pravilno, da ostane zbornica skupna, češ da to omogoča, da se povspnejo obrtniki do industrijalcev, kakor, da bi se potem, ko bi nastala samostojna zbornica, to ne zamoglo doseči. Resnica je, da bi se še več obrtnikov povspelo do industrije, ako bi obrtna zbornica dosegla za obrtnike večjo zaščito.

Čudim se, da pristaši skupne zbornice ne pledirajo, da bi se še delavska zbornica ne priključila skupni zbornici, saj se iz delavcev razvijajo obrtniki ter iz delavk obrtnice in gospodinj. Samoočelje umevno je, da bi delavstvo odločno odklanjalo tak korak, kakor je tudi pravilno, da večina obrtnikov zahteva samostojno zbornico. Gospod Rebek hoče s številkami dokazati javnosti pripadnike idej skupnih zbornic ter navaja v svoje vrste tudi štiri okrožne odbore z njih člani. Ne pove pa javnosti te resnice, da so okrožni odbori imenovani iz samih pristašev Rebekove skupine ter da večina obrtnikov smatra to za nasilje. Večina obrtništva zahteva odstranitev okrožnih odborov, ker je umevna institucija nepotrebna. Zbornica gre celo tako daleč, da ne sprejme demisijskih nekaterih imenovanih članov novomeškega okrožnega odbora. Ti imenovani okrožni odbori imajo nalogo reorganizirati nekatere združbe. Jasno pa je, da taka reorganizacija povzroča samo nejevoljo med obrtniki, ker se vrši ta reorganizacija proti volji prizadetih.

Zbornica hoče dokazati, da mnogo napravi za obrtništvo. Ne odrekam ji tega, saj je to tudi njena dolžnost. Konstatirati pa moram, da je zbornica šele zadnje dobo pokazala večjo delavnost, da bi s tem preprečila samostojno zbornico obrtnikom. Pravo sliko v tej zadevi pa se dobi šele tedaj, ako se ve, da se proračun in sploh finančna stran večjega pomena obravnava v plenumu, kjer pa tvorijo obrtniki prilično eno četrtino zastopnikov ter se niti ne upošteva veliko organizirano Društvo jugoslovanskih obrtnikov, ker ti nimajo niti enega zastopnika v tej zbornici. Da, Rebekova skupina iznaša stvari celo tako daleč, kot da bi bila edina upravičena govoriti o sistemu zbornic. Dokler pa plačujejo vsi obrtniki enako za zbornico, je jasno, da smejo tudi v tem vprašanju vsi govoriti, posebno pa še tedaj, ko pokažejo zbori Društva jugoslovanskih obrtnikov, da ima ta večina obrtništva za seboj.

Ivan Bizjak, Celje.

Iz obrtniškega pokreta

Prosvetno propagandni odsek podr. DJO Ljubljana-mesto pripravlja čitalnico, ki bo enkrat na teden na razpolago članstvu in pa ob nedeljah dopoldne. V zvezi s tem pa organizira tudi društveno knjižnico. Tovariši, posetite čitalnico, ki bo poslovala vsak četrtek od 17. do 21. ure in nam sporočite še eventuelne želje k temu.

Podružnica DJO v Medvodah priredi v nedeljo dne 23. septembra t. l. v prostorih gostilne L. Jesiha svojo vrtno prireditev, na katero opozarjamo obrtništvo, osobito pa članstvo bližnjih podružnic, da se je udeleži. Pričetek je popoldne ob 3. uri — ob vsakem vremenu.

Z reorganizacijo društva jugoslovanskih obrtnikov, ki se je izvršila v smislu novo potrjenih pravil je sedaj osnovana tudi vrhovna organizacija vseh podružnic DJO v dravski banovini v smislu želja članstva. Osrednji odbor društva jugoslovanskih obrtnikov dravske banovine ima svoj sedež v Ljubljani, Rimska c. 19, kamor naj se pošilja tudi vse dopise in na novo označeni naslov.

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ (Beograd) prinaša v svojih zadnjih številkah razne članke, tiče se obrtniškega pokreta. N. pr.: „Potreba udruživanja svih zanatlijskih snaga u zemlji“, „Nelojalna konkurencija u berbersko-frizerskom zanatu“, „Osnivanje vrhovne organizacije Jugoslovanskega Zanatlištva“, „Prihvatanje 1. decembra za proslavu zanatskoga dana u celoj zemlji“, daljši članek opisuje tudi kongres Društva DJO v Ljubljani, poleg tega prinaša še razne druge članke in vesti.

„Obrtniški Vjestnik“ (Zagreb) priobčuje v svojih zadnjih dveh številkah zanimive članke in vesti, ki se tičejo obrtništva in njega pokreta. „Oko suzbijanja nadriobrti“, „Zanatska Centralna škola u Beču“, „Dali su pismoslikari suodgovorni za loši jezik na natpisima i reklamama?“, „Rad naših komora na unapređenju zanatstva i zaštiti zanatskog staleža“, „Konferencija radi organizacije Jugoslovanskog zanatlijskog tjedna u godini 1934.“, prinaša pa še razne manjše članke in vesti.

Dobave in licitacije

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 2. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 4800 m³ borovih gred in 8500 m³ borovih desk; do 3. oktobra t. l. glede dobave delov za pisalni stroj „Adler“ ter glede dobave raznega orodja; do 8. oktobra t. l. glede dobave 25000 komadov kožic za čepice ter glede dobave ventilov; do 9. oktobra t. l. glede dobave 2000 kg cinkovih ploščic, 20 kom. pisalnih miz, 10 kom. omar, 110 kom. stolov, 10 kom. stenskih obešalnikov in 170 m³ drv.

Oddaja zgradbe vojaških objektov v Novem mestu se bo vršila potom ofertne licitacije dne 29. septembra t. l. pri Komandi dravske divizijske oblasti, inženjerski oddelek v Ljubljani.

Dne 8. oktobra se bo vršila pri Dravski stalni vojni bojnici v Ljubljani pogodba za dnevno dobavomesa, mleka in žemelj, za čas od 8. oktobra 1934. do 8. januarja 1935.

Oddaja električne inštalacije v vojašnici „Kralja Aleksandra I.“ v Ljubljani se bo vršila potom ofertne licitacije dne 5. oktobra t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Prodaja lesa se bo vršila potom ofertne licitacije dne 6. oktobra t. l. pri Direkciji šum v Zagrebu.

TISKOVNI SKLAD.

Saldo z dne 9. avgusta Din 1779-25, podružnica DJO Moste pri Ljubljani Din 50—, podružnica DJO Trbovlje Din 200—, podružnica DJO Vič pri Ljubljani Din 500—. Saldo z dne 18. septembra 1934 Din 2529-25.

Tovariši, darujte in zbirajte prispevke za svoj list. Naročite bloke in nakažite zneske za prodane. Ob vsaki priliki je Vaša dolžnost spominjati se »Obrtnika«, ki ga ne podpirajo posebni fondi, temveč samo obrtništvo z rednim plačilom naročnine in darili.

Žepni koledar DJO

tudi letos izide za leto 1935. Prosimo vse, da najkasneje do konca tega meseca pošljejo svoje želje in končne predloge glede vsebine. Vsi, ki hočejo inserirati v koledarčku, naj se obrnejo na Osrednje DJO in vse podružnice, ki sprejemajo naročila inseratov.

Obrtništvo priporočamo, da si že vnaprej zagigura koledarček, kar naj vsak javi z dopisnico na Osrednje DJO, Ljubljana.

Iz uredništva.

Za to številko smo prejeli nabroj člankov, katerih nismo mogli objaviti vsled poročila o kongresu jug. obrtništva. Objavimo jih v prihodnjih številkah.

Vse dopisnike in vodstva podružnic DJO prosimo, da pošiljajo tudi kratka poročila o svojem delovanju, prireditvah itd., da je obrtniška javnost informirana o delovanju edinic DJO.

ELEKTRO-MOTORJI

novi in rabljeni za vse napetosti vedno v veliki izbiri na prodaj. Lastna delavnica za previjanje in popraviljanje dynam, auto-dynam, elektro-motorjev ter vseh elektr. aparatov.

FRANJO PERČINLIČ, elektro-podjetje, LJUBLJANA
Telefon 23-71 Gospodarska 16 Telefon 23-71

Tiskali J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani, Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagata onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se z zaupanjem obračajte na podružnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.